

կամ ուրիշի կը հրամայեն իբրև ախորժեկի քաղցրաւենի մը, որովհետեւ խոտին լեղի ու անհամ մասունքը զտուած ու անուշցած կ'ըլլան :

ԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆ

Շաքարեղինաց ակռային վրայ ըրած ազդեցութիւնը :

Սօտերս I արեւ բնալոյծը շաքարեղինաց մարդուս ակռային վրայ ըրած ազդեցութեանը քննութիւններէն հետեւեալ չորս դիտողութիւնը կ'ընէ .

Ա . Նարակ շաքարը, թէ եղեգի եղեր է և թէ բանջարի՝ միտ փնասակար է առողջ ակռաներուն, ոչ այնչափ իր ստամոքսին մէջ հանած կազովը՝ որչափ անմիջապէս մեր ծասքիչ գործա-

րանացը հետ շփուելուն համար :

Բ . Թէ որ շաքարի յագեալ լուծման մը մէջ ակռայ մը ձգուելու ըլլայ, իր բնալուծական կազմութիւնը այնպէս կ'այլայլի, որ սոսնձային գոյացութեան մը կը փոխուի, փայլունութիւնը կը կորսուի, ու ծակ ծակ կ'ըլլայ, ու շատ դիւրաւ ալ կը քայքայի :

Գ . Նոյն հանգամանացս պատճառը ազատ թթուի մը ներգործութիւնը չէ, որովհետեւ յայտնի է որ շաքարին մէջ չկայ, հապա շաքարին ձրկտումն է որ ակռայի կրային խարսխին հետ կ'ուզէ բնալուծաբար զուգադրիլ :

Դ . Ակռային արծնուածքը ոսկրային մասէն աւելի քիչ կը փնասուի . և պատճառը այն է որ կրածնի փլորաւորը բնալուծական հակազդիչներուն ներգործութեանը շատ աւելի լաւ կրնայ դիմակալել, քան կրի ծծմբուտը :

Ժ Ա Մ Ա Ն Ա Կ Ա Կ Ի Յ Ք

Արեւիկեան վերջին խնդիրն ու պատերազմը ¹ :

1853 — ՕԳՈՍՏՈՍ

Ք . Երկրորդ օրը (տես Մայիս 31) Աւստրիոյ քահնիճը պատասխան տուաւ . Աւստրիա Դանուբեան իշխանութիւններէն Ռուս զօրաց ելլողը խաղաղութեան հաստատութեանը քայլ մը տուաւ . ինչպէս : Աւստրիա որոշած է որ Դրան հաւանութեամբ այն գաւառները բռնէ, բայց ասով Ռուսիոյ դէմ թշնամութիւն ցուցնել չէ միտքը :

Վիեննայու մէջ Գաղղիոյ և Մեծին Բրիտանիոյ լիազոր գեղապանները մէկ կողմանէ ու Աւստրիոյ արտաքին գործոց պաշտօնէին մէկալ կողմանէ իրարու ծանուցադիր կու տան : Իրեք տէրութիւնները միաբան են որ Բարձրագոյն Դրան Ռուսիոյ կայսերական արքունեաց հետ յարաբերութիւնները չեն կրնար հաստատուն ու աւական ըլլալ . Ե . Եթէ Ռուսիոյ մինչև հիմայ Մոլտաւիոյ, Վալաքիոյ ու Սերվիոյ վրայ ունեցած պաշտպանութիւնը չգաղթի, և թէ որ Դրան իր այդ գաւառաց տուած արտօնութիւնները միարան տէրութեանց երաշխաւորութեանը տակ չիյնայ . Բ .

Թէ որ Դանուբի նաւագնացութիւնը ու անոր բերանները ամենայն արգելքներէ ազատ չըլլան .

Գ . Եթէ 1841ին Յուլիսի 13ին ստորագրուած գաղնագրութիւնը նորէն չքննուի միաբանութեամբ ստորագրող կողմերուն, Եւրոպական հաւասարակշռութեան շահուն համար . Դ . Եթէ Ռուսիա չգաղթի Բարձրագոյն Դրան հպատակաց վրայ ցրցուցած պաշտօնական պաշտպանութեան, և թէ որ Գաղղիա, Աւստրիա, Մեծին Բրիտանիա, Բրուսիա և Ռուսիա միարան չըլլան ինքրեւելու Տաճկի տէրութեան, առանց ամենեկին իր պատուոյն և անկախութեանը արատ մը բերելու, իր այլ և այլ քրիստոնեայ հպատակաց կրօնական արտօնութեանցը հաստատութիւնը ու պահպանութիւնը : — Աւստրիա ալ իր կողմանէ ինքզինք երկու արեւմտեան տէրութեանց դիմաց միաբան կը ճանչնայ, ու մինչև ընդհանուր խաղաղութեան հաստատուիլը կը խոստանայ Ռուսաստանի հետ ամենեկին իրաւախոհութեան չմանկելու . մինչև որ Ռուսիա այս վերջինչալ չորս պայմանները ամբողջապէս չընդունի . այլ Աւստրիա իր կողմանէ ազատ կը ճանչնայ ինքզինք խաղաղութեան ուրիշ պայմաններ ալ աւելցնելու թէ որ ինքն ալ բռնագաթի պատերազմին մէջ մտնելու :

Գաղղիացւոյ և Անգղիացւոյ նաւախուժի զօրքը Ալանտ կղզիները կ'եկան (տես 13) :

10 . Աւստրիոյ արտաքին գործոց պաշտօնէայ

¹ Տես Հտ . 2 ժ Գ . երես 15, 92, 159, 191, 223, 255, 286, 334 . Հտ . Ժ Դ , երես 11, 82, 129, 162 :